

Mënjanimi i mjeljes së tepërt

- Një prej detyrave më të rëndësishme gjatë procesit të mjeljes është edhe largimi i makinës mjelëse në kohën e duhur.
- Gjatë mjeljes duhet të kemi kujdes që mos të bëhet mjelja e tepërt sepse kjo ka efekt negativ në shëndetin e lopëve.
- Kur nga gjiri është larguar qumështi atëherë duhet të largohen pajisjet mjelëse.
- Kjo mund të caktohet me kontrollim manual të gjirit apo nëse pajisja mjelëse ka sistemin që e përcakton rrjedhjen e qumështit.
- Ndalni vakumin para se të largoni pompat nga thithat.
- Kurrë mos i largoni pompat nga thithat nëse nuk e keni ndalur vakumin.

PRAKTIKAT PAS MJELJES:

Dezinfektimi i thithave të gjirit

- Aplikimi i dezinfektantëve pas procesit të mjeljes ndihmon në parandalimin e mastitisit.
- Jodi është dezinfektant më i përhapur.
- Zhytja e thithave në jod ka rolë të ndryshëm:
 - Shkatërron mikroorganizmat
 - Zbutë lëkuren e thithave të gjirit dhe
 - Mbyllë kanalën e gjirit pas mjeljes.
- Gjithmonë dezinfektoni thithat pas mjeljes

Pastrimi i pajisjeve mjelëse me bazë:

- Pas çdo mjelje duhet të pastrohen pajisjet mjelëse me bazë (alkaline).
- Kjo procedurë duhet të përsëritet pas çdo mjelje. Se pari makina mjelëse dhe pajisjet tjera që janë përdorur gjatë mjeljes, duhet të shpërlahen me ujë të ftoftë deri sa uji të bëhet i pastër.
- Pastaj përgatitet tretja alkaline apo baza, tretja përgatitet në këtë mënyrë: nëse koncentrimi i bazës është 80 % atëherë në 10 litër ujë duhet të shtohen 50 deri 80 mililitra bazë.
- Uji duhet të ketë temperaturën 60 – 70 °C. Me këtë tretje duhet të pastrohen të gjitha pajisjet mjelëse. Pajisjet mjelëse duhet të qëndrojnë 10 min në këtë tretje. Për pastrim duhet të përdoren brusha speciale. Po ashtu edhe pjesët e gomave thithëse duhet të pastrohen në mënyrë të njëjtë.

Pastrimi i pajisjeve mjelëse me acid:

- Me acid pajisjet mjelëse duhet të pastrohen një apo dy herë në javë, varësisht prej sasisë së klorit në ujë.
- Tretja acidike përgatitet në këtë mënyrë: 50-80 mililitër acid përzihen në 10 litër ujë, me këtë tretje duhet të pastrohen të gjitha pajisjet mjelëse.
- Temperatura e ujit për pastrim duhet të jetë 60-70 ° C. Koha e pastrimit duhet të zgjatë rreth 5 min.
- Duhet të përdoren brusha speciale për pastrim.

PËRMIRËSIMI I KUALITETIT TË QUMËSHTIT

This project is funded by
The European Union

A project implemented by
(CONTRACTOR)

Industria e qumështit në Kosovë viteve të fundit ka pasur një zhvillim të madh, ku fermerët janë organizuar dhe janë orientuar nga tregu. Investimet e deritashme në sektorin e qumështit kanë treguar rezultate të dukshme në zhvillimin e fermerit nga niveli i ekonomisë familjare në fermerë të orientuar nga tregu – në industrinë përpunuese të qumështit. Edhe pse janë bërë përmirësime të dukshme, sektori i qumështit vazhdon të ketë probleme me qëndrueshmërinë e fermave si rezultat i madhësisë së fermës dhe niveli i lartë i fragmentimit të tokave bujqësore, kostos së lartë të prodhimit dhe humbjeve që shkaktohen nga menaxhimi jo i mirë i fermës, kualiteti i qumështit.

Për të qenë të sigurt që gjithçka është duke u kryer mirë para procesit të mjeljes, rekomandohet që të krijohen Procedurat Standarde të Punës lidhur me rregullat e mjeljes së lopëve.

Procedurat standarde janë:

- Higjiena e personit i cili kryen mjeljen
- Higjiena e pajisjeve mjelëse
- Pastrimi i duarve para çdo mjelje
- Kontrollimi i pajisjeve mjelëse
- Sigurimi i ambientit të qetë para mjeljes

Përcaktimi i cilësisë së qumështit

Numri i mikroorganizmave dhe qelizave somatike për mililitër në qumështin e freskët janë përcaktues për cilësinë e qumështit. Në bazë të udhëzimit administrativ të NR. 13/2011, qumështi i freskët kategorizohet sipas cilësisë në:

Lloji i qumë.	Katego rizimi	Mikroo.	Qelizat somatike	Korr igji.
Qumështi i lopës	Ekstra klasë	≤ 80.000	≤ 300.000	1.15
	Klasa I	≤ 100.000	≤ 400.000	1.05
	Klasa II	≤ 300.000	≤ 500.000	1,00
	Klasa III	≤ 500.000	≤ 750.000	0,80

Praktikat kryesore sa i përket mjeljes së lopëve ndahen në:

- Praktikat para mjeljes së lopëve
- Praktikat gjatë mjeljes së lopëve
- Praktikat pas mjeljes së lopëve

PRAKTIKAT PARA MJELJES SË LOPËVE: Pastrimi i thithave të gjirit

- Qëllimi kryesor i pastrimit të thimthave të gjirit është që të ulet numri i baktereve në thimtha para se të vendoset makina mjelëse në gjirin e lopës.
- Thithat duhet të pastrohen dhe duhet të jenë të terura sepse vendosja e makinës mjelëse në gjirin e lagur dhe të pa pastruar mirë rritë rrezikun e rritjes së baktereve dhe mastitisit.

Renditja e lopëve për mjelje

- Lopët me mastitis dhe lopët e trajtuar me antibiotik apo me ndonjë tjetër medikament duhet të mjeljen në fund dhe ndaras prej grupit të lopëve tjera dhe qumështi i tyre nuk duhet të dorëzohet në qumështore.

Para mjelja e lopëve

- Së pari duhen të milen dy tri pika të qumështit dhe të kontrollohet.
- Asnjëherë mjelja e currilave nuk duhet të bëhet: në duart tuaja, në peshqir, në këmbë të lopës, apo në vendin ku qëndron lopa.
- Mjelja e currilave të para ka ndikim të madh në përgatitjen e lopes për mjelje dhe ndihmon në zbulimin e mastitisit
- Mjelja e currilave të para është mirë që të bëhet para pastrimit të thimthave.

PRAKTIKAT GJATË MJELJES: Kontrollimi i sistemit të mjeljes

- Zgjedh nivelin e vakumit dhe të pulsit për lopë në bazë të specifikacioneve të prodhueseve të makinave mjelëse.
- Gjithmonë kontrollo nivelin e vakumit në fillim të çdo mjelje (zakonisht 48-50 Pa ndërsa numri i pulseve sillet prej 50 – 60/min).
- Pjesët e gomave të makinave mjelëse duhet të ndërrohen pas çdo 6 muaj.

Vendosja e makinës mjelëse në kohën e përshtatshme

- Është rregull kryesor që makina mjelëse të vendosët brenda 60 sekondave, pas kontaktit të parë me gjirin e lopës.
- Gjatë vendosjes së makinës mjelëse duhet të kemi kujdes që sa më pak ajër të hyjë
- Tubat e gomës duhet të mbahen të përdredhur deri në momentin e vendosjes në thithe për të ndaluar humbjen e vakumit në sistemin e makinës mjelëse dhe për të penguar hyrjen e ajrit.